

"ATUNCI MULTI SE VOR SMINTI ȘI SE VOR VINDE UNII PE ALTII
ȘI SE VOR URI UNII PE ALTII" Matei 24.10.

Intr'o zi de Aprilie au fost scoase vreo 20 persoane la un birou, unde un ofiter discuta cu fiecare în parte. Unii erau reținuți la întoarcere, alții mai puțin, dar fiecare venea cu țigări și veselii.

Din aceste discutii au început supozitii, planuri. Doi dintre ei își schimbaseră optica peste noapte: Paul Dimitriu și Vasile Netea. Își ascuțiseră deodată spiritul critic la adresa trecutului. Ba susțineau că în trecut nu se făcuse nimic altceva decât căpătuirea urenora. Evidențiau ca argument construcțiile de acum, care nu și găsec echivalent în trecut.

După câteva zile, Paul Dimitriu a bătut în Ușă și a cerut să fie scos la domnul ofiter politic. A făcut-o de 7-8 ori împreună cu prietenul lui Vasile Netea. Incepuseră să spună cu voce tare că mănăncă și rahat, numai să iasă afară. Paul Dimitriu spunea că e trenaț de tinerete și vrea să-și trăiască viața. Tuturor le spuneau că este un moment favorabil. Au dat exemplu că Alexandru Teodoreanu, Păstorel care fusese condamnat 6 ani, este liber după 3 ani. Că și Nichifor Crainic, care era condamnat la muncă silnică pe viață era liber și putea să publice. Adăuga că este un moment favorabil când fi recunoști greșelile trecute și recunoști realizările regimului și poți să te eliberezi indiferent de pedeapsă, și pentru ce ești condamnat.

Se duceau des la domnul ofiter politic și veneau veseli împărțind țigări în stânga și dreapta, până într'o zi când au fost luați cu boarfele și plecați au fost.

Cei rămasi discutau: "Oare ce or fi discutat, cum or fi pus problema de au plecat?! Au fost deștepti ai dracului și noi n-am putut să-i tragem de limbă să aflăm secretul."

S'a observat o îmblânzire a comportamentului personalului de pază.

Au mai fost scoși, câte unul, altul.

Dintre cunoscuți a fost luat Victor Goanță de 4-5 ori și s'a întors vesel și cu țigări. Povestea că-i posibil să-i rejudece procesul și are șanse să scape. Desigur toți ne bucuram crezând în sinceritatea lui.

Din lotul nostru care venisem cu condamnări, nici unul nu a fost chemat la "domnul" ofiter politic.

Lui Victor Goanță aveam să-i descifrăm bucuria când a apărut ca martor al acuzării în alt proces care ni se pregătea fără să știm.

La sfârșitul lui August, toți din lot care eram la camera 8 am fost strigați, îmbarcați într'o dubă cu celule și duși la Uranus.

Acum am bănuț si s'a confirmat că sentința din Februarie fusese casată și eliberat a fost numai Neferu Victor. Celorlalti li s'au căutat alte "argumente" pentru dovedirea activității dușmanoase prin care să ne implice în articolul 209 C.P.

Securitatea a găsit pe alți fosti detinuti ca să le dea o mână de ajutor și a plecat pe șantiere să găsească muncitori care să mă învinuiască de atitudine împotriva regimului.

Semnele reederării prin "autoanaliză" își arătau golții paralel cu intensificarea depistării celor ce făcuseră parte din tineretul național țărănesc de pe vremea anilor 1944-1947, când eu condusesem Facultatea de litere.

A fost luat în obiectiv Paul Lăzărescu la care s-au dus pentru tatonare la locul de muncă, Căpitanul Hurezeanu Spiridon s'a deplasat pentru a obține unele date despre câțiva colegi: Săraru Dumitru, Radu Stefan, Predescu Radu, Stănescu Gheorghe, Traistaru Ion și frații Voiculescu (Gheorghe și Ion)

S'a plâns că ar putea face și altă muncă, decât arhivar, la pregătirea lui, mai folositoare societății și că are o situație neplăcută în familie datorită soției care câștigă mai bine.

La încheierea -Raportului- căpitanul, pe 27 Iunie 1962 subliniază că Lăzărescu Paul a promis că stă la dispoziție oricând va fi nevoie arătându-se binevoitor în a ajuta securitatea, și concluziunea că întrunește calitățile pentru a fi recrutat ca agent.

Peste 2 săptămâni, pe 16 Iulie 1962 securitatea s'a prezentat și i-a cerut lui Paul Lăzărescu să facă o declarație despre activitatea lui din trecut, și a făcut una foarte amănunțită pe care o am în față când scriu această relatare.

În ea a arătat că s'a înscris în TUNT, prin Cicerone Ionitoiu care era președintele Facultății, datorită situației tulburi când "noi tineretul studentesc crescuti la școala burgheză a epocii respective nu cunoșteam doctrina marxistă... Timpul scurs până în prezent, încercările grele prin care am trecut mi-au dat posibilitatea să meditez asupra celor făcute de mine și astăzi să regret, în modul cel mai sincer... Procesul de conștiință care a urmat după eliberarea mea a fost mare și mai ales de mare intensitate. Mi-am dat seama că greșisem și nu știam ce trebuie să fac ca să pot deveni și eu un cetățean folositor societății... Fără să ocup nici în prezent locul în care aş putea fi util societății, totuși am răbdare fiindcă știu că în regimul actual prin muncă cinstită și perseverență orice om poate izbândi... am hotărât să rup cu trecutul și să încep o viață nouă... Recunosc că nu am luat niciodată atitudine ostilă față de oamenii cu care activasem în trecut... Numai o minte bolnavă nu poate face deosebire dintre ceea ce este lumină și întuneric.

Din felul cum cunosc eu o serie de oameni cu care am fost în contact, fie în timpul detenției, fie în cadrul activității TUNT, cred că unii dintre ei datorită unuor anumite forme de caracter se cifice îi cred capabil chiar în momentul de față să nu-și poată da seama de realitate și să caute să denigreze realizările regimului democrat popular.

Astfel Cicerone Ionitoiu datorită unei încăpătănări caracteristice, cât și datorită faptului că deși a urmat o facultate care i-ar fi cerut totuși un discernământ mai ascuțit, cred că ar fi încă capabil să se manifeste ostil regimului.

Datorită unei situații materiale foarte proaste în care s'a zbatut în permanentă, nu reușea să aibe niciodată serviciu, aș înclina să cred acelaș lucru și despre Ceacu Costel.

O altă persoană care aş putea-o crede gata să discute cu ușurință tot ceea ce s'a realizat până astăzi este V. Bourceanu. Acest lucru îl explic prin faptul că (Bourceanu îi place să vorbească mult, mai ales la un pahar de vin), și crezându-se foarte deștept (mai mult decât de fapt este) vorbește ca să facă impresie și să fie original.

În ceea ce privește pe Heul Emanoil acesta este un tip laș prin excelență care în fata unei promisiuni care i-ar putea aduce oarecare profit îl cred capabil de orice lucru.

Pe Victor Coconeti l-am întâlnit ultima oară prin 1959 sau începutul lui 1960. Deși era un element dinamic și activ (în sensul activității din TUNT) în această întâlnire mi s'a părut resemnat. Aceasta datorită faptului că avea, după câte spunea el, un serviciu destul de bun, era în perspectivă să se căsătorească.

Din perioada activității în TUNT, la redacția ziarului "Dreptatea" și detenția am cunoscut următoarele persoane..."

După ce însiră o multime de studenți plasându-i pe facultăți, apoi pe cei din redacția ziarului "Dreptatea" a terminat cu persoanele cunoscute în detenție și "menționez" cu niciunul din cei de mai sus nu am fost certat sau să fi avut motive personale care să ducă la disensiuni și în cazul că m-aș întâlni cu ei pot discuta în mod normal."

A încheiat această declarație astfel: "În sensul declarației de mai sus mă angajez să-mi văd de treabă în mod cinstit, să sprijin prin forța mea de muncă și capacitatea mea intelectuală eforturile comune ale colectivității spre o viață pașnică și fericită și să demasc activitatea potrivnică a elementelor cu care vin în contact". ss. Paul Lăzărescu 16-07-1962.

Și numai după 4 zile, pe 20 Iulie 1962, Lăzărescu Paul a fost recrutat agent sub numele de "Dobrescu", de către căp. Cadar Gheorghe, în cadrul Biroului I, condus de căp. Murdariu Dumitru, încadrat în rețeaua informativă a elementelor ce au activat în org. T.U.N.T. la Facultatea de Litere și filozofie.

"Recrutarea s'a făcut pe baza materialelor ce le deținem despre activitatea sa din trecut, fără să se fi folosit presiuni fizice sau morale asupra candidatului, în discuțiile cu el, declarând în mod sincer activitatea desfășurată în TUNT și oferindu-se să sprijine organele noastre, menționând însă că deși a cunoscut foarte multe elemente care au activat în TUNT, nu le mai văzuse de mult timp întrerupând legătura cu ei și că va fi necesar să treacă o perioadă de timp pentru a relua legătura cu ei."

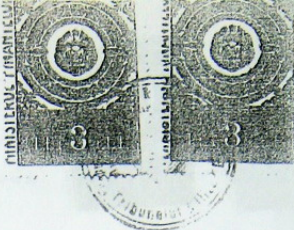
În Raportul datat 311/MD/9-martie 1963, privind studierea dosarului personal și anexă ale agentului "Dobrescu", șeful biroului I-căp. Murdariu Dumitru- subliniază:

"Agentul păstrează și în prezent legătura cu ofițerul care a efectuat recrutarea, stabilindu-se între ofițer și agent relații normale de muncă, neexistând cazuri de încălcări ale principiilor muncii cu agentura.

În dirijarea agentului, s'a avut în vedere realizarea scopului pentru care a fost recrutat, însă, așa cum s'a menționat și în procesul recrutării, nu a reușit în această perioadă să reia legătura decât o parte din elementele pe lângă care a fost dirijat... De asemenea a furnizat unele materiale care ne-au ajutat în reconstituirea schemei TUNT de la facultatea de litere și filozofie.

În caracterizarea făcută de căp. Cadar Gh., se apreciază că agentul se străduiește să îndeplinească sarcinile trasate de organele noastre, este sincer, are spirit de inițiativă dezvoltat și se orientează ușor în contactarea elementelor pe lângă care a fost dirijat, reușind să-și creeze condiții ca prin elementele cu care a luat legătura, să reia legătura și cu alte elemente, fapt ce va face ca în viitor să realizeze sarcinile în mai bune condiții. Agentul este punctual la întâlnirile fixate. Întâlnirile s-au efectuat odată la 2 săptămâni, ultimele două întâlniri având loc la data de 14 și 28 Februarie 1963.

Până în prezent nu i s'a acordat nici un fel de recompensă întrucât nu a fost cazul. Trebuie însă menționat faptul că la unele

S E N T I N T Ă nr. 73 din 28.02.1962 (LATRAB)

Cu unanimitate de voturi făcînd aplicarea art. 306 c.pr.pen. art.209 pct.2 lit.a c.pen. art.25 pct.6 al.1 c.pen. art.109 c.pr.per și art.64 c.pen. condamnă pe IONITOILU CICHROMB, născut la 8 mai 1924 în Craiova, fiul lui Ioan și Maria, cu aplicarea art. 110 c. pen.art.157 și §59 c.pen. la 8(opt) ani închisoare corecțională și 5(cinci) ani interdicție corecțională, pentru delictul de uneltire contra ordinii sociale prin schimbarea calificării din crima prev. de art.209 pct.2 lit.a comb.cu așteptulim c.pen.

Dispune confiscarea totală a averii personale a condamnatului

Îl obligă să plătească statului 600(gasesute) lei cheltuieli de judecată.

Interdicția constă pentru condamnat în suspendarea exercițiului drepturilor prev.de art. 59 c.pen comb.cu art, 58 pct.2-4 c.pen-

I se scoatește detenția preventivă de la data de 08.05.1961

X

Hotărîrea a rămas definitivă prin decizia nr. 504 din 27 iulie 1962 a Tribunalului militar de regiune militară București care admite recursul inculpatului, casează sentința și trimite cauza la Procuratura militară București pentru completarea urmăririi penale-

X

Prezentul extras a fost eliberat în baza cererii nr. 1907
din 30.03.1979

TRIBUNALUL MILITAR BUCUREȘTI
DOSAR nr. 23/1963

SENTINȚA nr.29 din 11 februarie 1963 (EXTRAS)

Făcînd aplicarea art.209 pct.2 lit.a c.pen., art.110 c.pen.art.157 și 159 c.pen.art.64 c.pen-art.109 c.pr.pen. condamnă pe IOANITOIU CIBRONE, născut la 8 mai 1924 în Craiova, fiul lui Ion și Maria, la 6(șase) ani închisoare corecțională și 3(trei) ani interdicție corecțională cu suspendarea exercițiului drepturilor prev.de art.59 comb.cu art.58 pct.3-4 c.pen. pentru delictul de uneltire contra ordinii sociale.

I se compută detenția de la 8 mai 1961.

Il obligă la 700(șaptesute) lei cheltuieli de judecată

În baza art.25 pct.6 al.2nc.pen. i se aplică confiscarea totală a averii personale.

x

Hotărîrea a rămas definitivă prin decizia nr. 129 din 25 aprilie 1963 a Tribunalului militar de regiune militară București care a respins recursul inculpatului obligîndu-l la 50 (cincizeci) lei cheltuieli de judecată.

x

Prezentul extras a fost eliberat în baza cererii nr. 1907 din 30.03.1979

Pt. conștințate

le întâlniri, agentul a relatat faptul că o duce foarte greu din punct de vedere material și a lăsat să se înțeleagă dorința lui de a ajuta în obținerea unui serviciu mai bun în raport cu pregătirea sa. În acest sens nu i s-a făcut nici o promisiune, însă apreciez că în cazul când agentul va dovedi preocuparea pentru realizarea sarcinilor organelor noastre, să fie sprijinit în ocuparea unui serviciu corespunzător pe baza unui raport ce se va prezenta separat de către căp. Cadar Gheorghe. Nu avem suspiciuni de deconspirare sau nesinceritate. Agentul este bine pregătit din punct de vedere cultural, are posibilități de a relua legătura cu o serie de elemente ce au activat în TUNT la facultatea de literatură și filozofie, fapt pentru care apreciez că este util muncii noastre.

Pe viitor urmează să fie folosit pentru supravegherea informativă a numitorilor Lăzărescu Constantin (acesta fiind fratele agentului, deci fratele își turna fratele) și Coconeti Victor, fosti membrii TUNT cunoscuți în evidențele noastre la capitolul II al dosarului de problemă.

De asemenea, pe baza unor legende ce se vor stabili de comun acord cu agentul, va fi dirijat să intre în relații cu Alexei Dan, Cristescu Constantin, Culea Mihai, Mihail Vladimir și alți foști membrii TUNT cunoscuți în evidențele noastre. (Acești ultimi 3 erau deja cunoscuți că dădeau informații, era deci o verificare a celor folosiți în rețea)

Seful biroului pune avizul: "Față de cei menționați în listele de legături (trecurți în evidenta direcției) și aportul adus sunt puțin contactați de agent. Măsuri pentru lărgirea posibilităților inclusiv loc de muncă." ss Dumitru Murdariu (indescifrabil)

Un șef superior propune: "Să se caționeze executarea" și semnează indescifrabil.

Din nou la anchetă.

eram acum anchetat despre activitatea de pe șantier, pe unde am fost, cu cine am discutat, cine mă cunoaște...

Căpitanului Purcaru Constantin care mă tot pisa cu astfel de întrebări i-am spus: Dacă ați luat oameni după fotografii forțându-i să facă declarații mincinoase din care a ieșit bălciiul pe care i l-am prevăzut domnului Sporea și dumneavoastră aveți la dispoziție toată țara pe unde am lucrat, ca să vă aduceți actori în noua înscenare. A început să mă înjure și să mă lovească cu o linie pește degete.

La o altă "sedință" tot anchetatorul insista să-i spun ce-am discutat pe șantier cu oamenii despre schimbarea regimului, eu am început să zâmbesc și infuriindu-se a sărit asupra mea strigând că o să-mi dovedească el, ce făceam eu și că nu sunt așa de nevinovat cum cred eu.

La începutul lui Noiembrie ¹⁹⁶² m'a chemat și mi-a dat să citesc învinuirile pentru care sunt arestat.

I-am răspuns că eu sunt arestat de un an și jumătate și la proces s'a dovedit înscenarea... iar acum când am fost din nou arestat și ce am făcut între timp, ca să fie nevoie de noi învinuiri?

M'a înjurat birjerește și nu mai termina cu amenințările... m-a trimis la celulă să-mi putrezească oasele.

Dar pe 17 Noiembrie 1962, din nou am fost dus la anchetator și mi s'a prezentat ordonanța de punere sub acuzare că am desfășurat activitate dușmănoasă din 1954 până în 1961, preconizând schimbarea

regimului democrat popular si reinstaurarea orînduirii capitalistă.

Nu recunosc nimic din învinuirile de care vorbiți. Este totul o nouă înscenare.

A făcut singur un proces verbal de interogator în care a menționat că refuz să fac declarații si tot singur la iscălit. Procesul verbal menționează că interogatoriul a început la ora 9 si 35 minute si s'a terminat la ora 14.

Această relatare s'a petrecut numai în mintea bolnăvicioasă a căpitanului Purcaru Constantin și se află în dosarul de trimitere în judecată.

Dar în aceiași zi apare un alt proces verbal fără a menționa între ce ore s'a consumat, ci doar că în ziua respectivă a mai fost în birou un căpitan Blidaru Gheorghe. Întinzându-mi ordonanța de punere sub învinuire pe care am refuzat s'o semnez. Și acest proces verbal semnat de cei doi căpitani, Blidaru Gheorghé și Purcaru Constantin se află în dosarul de trimitere în judecată.

După o lună, pe 20 Decembrie 1962 este adăugat la dosar un Certificat medical cu nr. 4652, semnat indescifrabil și în care se spune: Arestatul Ionitoiu Cicerone este complet sănătos clinic, din punct de vedere organic și functional și este în depline facultăți mintale.

Timp de peste 6 luni cât am stat în Uranus, începând cu Septembrie 1962 până în Martie 1963 nu am văzut nici un doctor.

În ziua de Crăciun, pe 25 Decembrie 1962 am fost chemat la anchetă să-mi arate dosarul de sevizarea instanței de judecată și răsfoindu-l în fugă am constatat că nu mai erau vechile învinuiri și eram trimisi într'un alt proces după casarea sentinței vechi. Acum am citit în fugă ca martori ai acuzării pe un muncitor Lipatov Petre (lipovean) pe Goantă Victor cu soția, pe unul Șusman Teodor (tot invalid de război închis în 1950 la Jilava) și un profesor Albu Mihai dintr'un sat de lângă Găleteni (cumnatul lui Comănescu)

Anchetatorul Purcaru a chemat pe căp. Blidaru Gheorghe și pentru că am refuzat să semnez, au făcut ei un Proces-verbal de pus după dosarul trimis Tribunalului.

O PRIVIRE ASUPRA SITUATIEI INTERNATIONALE

Nu peste mult timp, în pușcărie în timpul reeducării, dar afară puțin mai târziu am aflat că situația internațională era tulbură și bineînțeles cu repercursiuni interne ale conducerii comuniste care nu stia ce să facă. Rusii forțau România să intre în COMECON (un fel de Piață comună a comunistilor), iar pe de altă parte comunistii chinezi trimiteau mesaje "instigându-i pe români la sfidarea rușilor". Hrusciov, urmărindu-și politica de învrăjbită între est și vest a provocat criza din CUBA între 18-22 Oct. 1962. La această dată americanii au descoperit prin avion U 2 că rușii au montat rapid baze pentru lansarea de rachete balistice împotriva Statelor Unite. John Kennedy cu asistenții săi și secretarul apărării Robert Mc. Namara, după analizarea fotografiilor au discutat asupra unui atac surpriză împotriva Cubei ceea ce ar fi putut deslăntui un război nuclear. În prima fază Kennedy a ordonat deplasarea a sute de avioane de luptă în Florida și avertisment lui Hrusciov de a demonta bazele. Rusii le-au demontat și au plecat cu ele acasă. Cubanezii au acceptat observatori ONU, dar s-au depărat de comunișmul sovietic apropiindu-se de Chinezii.

Profitând de încordarea din Marea Caraibelor, chinezii masează trupe în nordul Indiei la frontiera cu Nepalul care constituia un mar al discordiei. India cere sprijinul lui Kennedy și chinezii văzând că americanii au trecut la o politică de fermitate, și-au retras trupele.

După această scurtă privire asupra situației internaționale revenind acasă unde se încheia înscenarea lotului nostru, în același timp se judeca și condamna o altă înscenare cu aprobarea ministrului Drăgici.

Este vorba de un lăcătuș Săvescu-Dorojan Nicolae care a trimis unele anonime zărelor Scânteia și Contemporanul prin care aducea acuzații conducătorilor comunisti din România și URSS. Paralel a aruncat 4 scrisori și în curtea legatiilor USA și Angliei, prin care se prezenta ca șeful unei organizații care acționa împotriva regimului comunist și se arăta dispus să se pună în slujba acestor țări pentru răsturnarea guvernului. Solicita de la legatiile respective instrucțiuni pentru folosirea bombelor plastice și un magnetofon portabil și aparat de radio-emisie.

Scrisorile au căzut în mâna securității care a trecut la înscenarea unei provocări introducând un ofiter de securitate ca reprezentant al S.U.A., care i-a predat un magnetofon portabil și ia indicat o casuță postală pentru schimb de materiale, trimițându-i unele mesaje de elogiere și încurajare pentru mărirea organizației. Săvescu a încercat să-și apropie două persoane care l-au refuzat, una chiar l-a denunțat. Până la urmă a reușit să-l câștige pe Tenker Marcus ca participant în organizație.

Pe 12 Iulie 1962 pe șoseaua București-Ploiești la intersecția cu pădurea Băneasa a fost arestat Săvescu încercând să pună în ascunzătoare un material destinat legatiei USA. Arestarea s'a produs la 2 zile după ce Drăgici a aprobat referatul ca înscenarea să fie oficializată, ca legătura lui Săvescu cu reprezentantul S. U.A., nu cu ofiterul de securitate ce urzise povestea.

Generalul Negrea Vasile a aprobat trimiterea celor doi în judecată pentru "trădare de patrie și constituire de organizație subversivă" condamnându-i pe 19 noiembrie cu confiscarea averii și 18 ani lui Săvescu iar 10 ani lui Tenker, pedepse rămânând definitive prin recursul respins ca nefondat. Au fost grațiați în 1964.

Tot în acest sfârșit de an 1962 începuse la Aiud "reeducarea" condusă de col. Crăciun Gh. cu 16 ofiteri urmărindu-se prin "auto-critică" să te autobatjocoresti, să denunți pe cei din trecut și să te convingi că întradevăr ai fost un dusman al poporului, angajându-te să servești pe viitor securitatea. Voi reveni asupra acestui aspect când voi ajunge și eu în reeducare.

Până atunci zăceam de unul singur în celulă cu regim sever și de mâncare și de dormit.

Ca să-mi treacă mai ușor timpul am început să lucrez mental. În primul rând am început să refac cronologic istoria, și universală și pe cea a României.

Apoi am început să construiesc locuințe cu un etaj și două, făcând socoteală cât material îmi intră. Cărămizile cu dimensiunile de 7x14x28 așezate pe grosimi la ziduri exterioare sau interioare la care veneam cu cantitățile de ciment, nisip, var...

Nu am putut să trec de două etaje pentru că m-au deranjat pe 11 februarie 1963 cu bărbieritul și luarea prin surprindere la proces. Imediat gândul mi-a fugit că eram în ziua când se împlineau 97 de ani de la abdicarea forțată a domnitorului Cuza care înfăptuise prima Unirea într-un context de învrăjbită internațională.

În aceea zi am fost descărcați din duba cu celule la Tribunalul Militar de pe Negru Vodă.

După ce a intrat completul de judecată am auzit vocea soției mele și am întors capul. Se ridicase în picioare și a cerut permisiunea președintelui ca să mă anunțe că am o fetiță cu numele de Gabriela și să-i de voie să mi-o arate, ridicând-o din brațe.

Președintele pe un ton dur a poftit-o să iasă din sală. Soția a ieșit și a dat fetița unei verișoare care a plecat cu ea acasă. După aceea a revenit și a asistat la teatru.

Procesul a durat până noaptea târziu, folosindu-se alte ineptii. Eu eram un simplu figurant în acest proces neavând nici un fel de legătură cu ceilalți din boxă.

Victor Goantă cu soția au venit foarte jenați și au declarat că am discutat în casa lor împotriva guvernului. Am ripostat din boxă spunând că mint cu nerușinare și am spus că asta a fost prețul eliberării lui din Jilava.

Președintele a strigat să stau jos că mă dă afară din sală. I-am răspuns că este mai bine afară decât în atmosfera de minciuni de aici. Goantă și-a întors capul și a dat din umeri, parcă ar fi spus că nu avea ce face. Este drept că pentru această mărturie a fost eliberat cu patru ani mai devreme, fiind condamnat de drept comun. Peste trei ani soția lui, întâlnind-o pe a mea, a început să plângă și să- ceară iertare pentru răul ce l-a făcut, dar altă soluție nu avea ca să-și scoată bărbatul. Curioasă lumea în regimul comunist. Întâi l-a denunțat pentru furt și l-a băgat în pușcărie și după aceea depune mărturie mincinoasă împotriva altuia pentru a-și scoate bărbatul. Pe el am refuzat să-l mai văd 16 ani, cât am mai stat în țară.

Petre Lipatov, următorul martor, a intrat și de la prima întrebare a spus că nu recunoaște nimic din declarațiile de la securitate, deoarece a fost ținut o zi întreagă și amenințat că nu va mai vedea lumina zilei. A adăugat că "nu mă lasă conștiința să duc la închisoare un om nevinovat și care s'a purtat ca un frate cu oamenii pe santier."

Amenințat de președinte că va fi condamnat pentru declarație mincinoasă, acest muncitor demn a răspuns: "Tocmai de aceea vă spun adevărul, pentru a nu fi condamnat pentru declarația mincinoasă pe care am fost obligat să o semnez la securitate. În plus veți constata că acolo am trecut o serie de santiere, dar în schimb nu am fost pe nici unul din ele cu Ionițoiu. În schimb am fost pe altele."

Aveam de a face cu judecata cinstită a unui muncitor.

Avocatul meu a intervenit și a arătat adresa de la întreprindere în care erau trecute santierele pe unde am fost și datele respective. Ele nu corespundeau cu cele menționate de Lipatov la securitate. Și Lipatov a ieșit din sala de ședință modest, dar cu fruntea sus și inima împăcată că n'a mințit.

La sfârșit mi-a mai adus un martor în persoana lui Teodor Susman, din Ardeal, care mai fusese condamnat în 1948 la 4 ani cu un lot legionar și pe care-l cunoscușem la Jilava.

Era invalid de un picior. A declarat că m'am întâlnit cu el în stația de la Coltea și i-am spus că o duc rău.

De la Jilava nu l-am mai văzut și deci n'am putut sta de vorbă. Am auzit că a mai fost martor al acuzării și în alte procese.

Timpul a lămurit și acest mister. Fiind invalizi aveau o pensie substanțială care li s-a ridicat prin condamnare. Securitatea le-a promis redarea pensiilor în schimbul declarațiilor mincinoase.

Revenit la Uranus am rămas circa 3 săptămâni tot singur. În această perioadă nimeni nu m'a întrebat nimic. Numai respectarea regimului celular de a stat 17 ore treaz, la marginea patului, te obligează, iar cliplitul ochiului de la vizetă, destul de des și cu regulașă, iar cliplitul ochiului de la vizetă, destul de des și cu regulașă, iar cliplitul ochiului de la vizetă, destul de des și cu regulașă, devenea obsedant, ca vestita picătură chinezească. Era unul ritate, devenea obsedant, ca vestita picătură chinezească. Era unul din mijloacele pasnice de tortură, care pe foarte multi i-a îmboldit să se lăture de nervi. Și când te gândești că mulți au stat ani de zile năviti de nervi. Și când te gândești că mulți au stat ani de zile în această tensiune! Exemplul Râmnicului Sărat care a durat 2200 de zile, ne poate da imaginea bestialității comuniste.

În sfârșit, mărtisorul 1963 ne-a găsit pe toți în duba cu cele în drum spre blestemata Jilavă.

De data aceasta am fost duși pe secția I la celula 14. Frigul ne pătrundea. N'am simțit primăvara decât prin venirea lăstunilor care și-au refăcut cuiburile în culoarele umede ale Jilavei sau pe sub ferestrele celulelor. Și câte generații de lăstuni n-au crescut sub ochii unor "angajați" să usuce cu suflarea lor umezeala octogenară, sau să-și verse plămânii, lăsând ștafeta altui schimb, tot fără noroc.

Așa s-au topit generații de luptători ca și crezurile politice închinare redeșteptării neamului românesc.

La mijlocul lunii Aprilie 1963 mi s'a comunicat condamnarea de 6 ani prin Sent. nr. 29/11-02-1963 semnată de maior Liviu Prună.

Recursul a fost respins prin Decizia 129/25-04-1963 și pe data de 27 Aprilie s'a trimis mandatul de executarea pedepsei către Unitatea Militară 0123 cu mențiunea -este rețidivist- și pedeapsa expiră pe 6-05-1967, semnat tot Liviu Prună.

SPRE ANTICAMERA REEDUCĂRII

La începutul lunii Mai s'a deschis ușa celei 14 și un sergent cu o listă în mână a strigat, Ionițoiu și Bourceanu luați bagajul și iesiți imediat.

Ne rupeam de grupul care trecusem prin două înscenări după 2 ani de torturi, la început fizice și apoi psihice, fiindcă nu-i ușor să stai știindu-te nevinovat și să ai și o casare a unei sentințe, fără să fim eliberați.

Acesta a fost regimentul comunist.

La plecarea am strâns în fugă mâinile și pe șoptite ne-au spus "să nu uități", adică să comunicați familiilor lor unde sunt, fiind conștienți că ne eliberează printr'o nouă casare a sentinței, deoarece cu totii asistaseră la "teatru" mai mult decât la un proces.

Ne rupeam de mulți dintre ei pentru totdeauna, pentru că desi am supraviețuit cu toții, n'am mai avut curajul să ne vedem "afară".

Perioada în care intram începând cu a doua zi, reeducarea din închisoarea Jilava, i-a schimbat pe mulți și le-a distrus personalitatea.

Cu bocceluta în mână am pornit urmați de domnul major. Iesitiți sub bolta mare parca ne-a venit și nouă să gândim la ceea ce crezuseră prietenii rămași în urma noastră.

Am făcut la stânga spre poarta mare, dar sbirul din spate a răcnit: înainte.

Intrați pe culoarul celeilalte sectii, am päsit într'o tăcere de mormânt... Treceam prin fața unor uși numerotate, ferecate cu zăvoare și lacăte de parcă acolo s'ar fi găsit TEZAUURUL ROMÂNIEI. Si nu este exclus să se fi găsit și nestemate a căror strălucire poate mâine, chiar din străfunduri va face lumină asupra trecutului.

"Oprește!" s'a auzit porunca în fața numărului 27.

Odată lacătul descuiat și zăvorul tras cu putere, ușa s'a deschis si am päsit într'un cavou unde ardea un bec slab.

Aici era întuneric si în plină zi, fiind în jur de ora 11 în luna Mai, poate cea mai însorită si înflorită. Fereastra era oblonită pentru a nu se zări nici un petec de cer.

Era o încăpere tip de 5x5 în care se găseau 24 de paturi așezate pe 3 nivele. Lângă zisa fereastră era o zisă masă pe care se găseau niște ziare.

Da, niște ziare, pentru care dacă ai fi puș mâna cu câteva zile mai înainte, sau chiar si cu o oră, ai fi căpătat 7 zile izolare de la domnul major.

Cum s'a tras zăvorul, Bourceanu s'a îndreptat spre ele. Erau destul de proaspete, de 3-4 zile.

Cei din jur zâmbeau. Atunci am observat că nu eram singuri în "dormitorul-biblioteca" fiindcă pe masă mai erau aruncate 3-4 cărți.

După câteva minute ne-am obișnuit cu întunericul zilei si am făcut cunoștință cu locatarii. Dar surpriza a fost că la pronunțarea numelor ne recunosteam. Eram cu toții îmbătrâniți de închisoare, marea majoritate "recidiviști" foși "lucrători" ai canalului morții; acum se găseau "concentrați" cum ziceau unii în bătaie de joc. Si întrebările curgeau: De unde vii? De când te-au luat? Pe cine ai mai întâlnit dintre ai noștri? Urmău întrebările noastre fiindcă în lumea "noastră" a celor cu orientare limitată, sfera cunoștințelor depășea limitele lumii "libere",

De pe un pat se ridică o figură, parcă cunoscută, si cu vocea blândă s'a îndreptat către mine:

Bine dragul meu, ne întâlnim tot în închisoare?! Ne-am îmbrățișat și totuși nu ne venea să credem.

-Domnule profesor în 1954 ne-am eliberat împreună. Se vede că nu au fost multumiți că mai trăim. Era renumitul economist de renume international-Victor Jinga-, profesor universitar si Rectorul Academiei Comerciale, ale cărui lucrări au stat la baza argumentării apartenenței Transilvaniei ca teritoriu românesc, la Conferința de Pace din 1947 de la Paris.

Împreună făcusem "canalul morții" si dusesem greul în lagărul de exterminare Peninsula.

Intr'un colț zăcea lovit de un astm rebel profesorul universitar Alexandru Herlea care fusese declarat inapt la Canal odată cu mine, în Martie 1954. De abea mai vorbea. Tusea nu-l slăbea. De fapt după 3 zile l-au ridicat si dus pe patra la infirmerie.

Aici am întâlnit pe aproape toți brașovenii condamnați în înscenarea de pomină de la "onomastică" popii Ilie Piso-de la Zărnești, pe care am relatat-o.

Printre cei condamnați că se "ospătaseră" la necistitul popă, fără să fi participat se afla doctorul Axinte Gogonea, țaranul Iosif Scorțea, din comuna Tântari, ziaristul Mardare Mateescu...

Nici n'am apucat să schimb primele impresii cu brasovenii că m'am auzit strigat de pe un pat de sus: După ce termini să vii în coace că am multe să-ti povestesc. Sunt prietenul lui Niki si am venit împreună de la Râmnicul Sărat si eu adus la spitalul Văcăresti.

Curiozitatea m-a făcut să mă îndrept spre el. Despre Niki Bărbus mă lega activitatea din 1943 si trecerea împreună prin boxă în timpul a două procese. De el nu mai auzisem de când a fost mutat de la Oradea Mare la Aiud, din cauza revolutiei din Ungaria.

Cum ajunsese la Râmnicul Sărat de abea acum am aflat.

Cel care mi-a vorbit îmi era o persoană pe care n'o cunosteam, dar după ce si-a spus numele de Lazăr Ștefănescu mi-a revenit din memorie "celebritatea" lui că dusese în puscărie peste 100 de persoane, învățători si profesori. În calitatea lui de aviator "politic" acest Lazăr Ștefănescu fusese legionar, national tărănist si ajuns la Frontul plugarilor, Groza l-a promovat ca deputat în alegerile falsificate din 1946, si inspector general în învățământul primar. În această calitate colinda prin țară si în inspectiile ce le făcea, la plecare lăsa în catalogul profesorului, un manifest din partea unei organizatii creștin democratice pe care se gândea prin 1950 să o înființeze. Si pentru a avea o mai multă greutate a luat legătura si cu legatia Italiei. Din această încrângătură a ieșit un proces de înalta trădare, el primind munca silnică pe viață, si în loturile anexe el a adus sută de victime turnate cărora le lăsese manifestul pomenit, sau pe acei ce credeai apti de a face parte din fantomaticul lui partid.

Asa a ajuns de la Aiud la Râmnicul Sărat, povestindu-mi pe scurt de grozăviile petrecute acolo, amintind că în Martie a murit Ion Mihalache acolo si după aceea la jumătatea lui Aprilie s'a desființat această închisoare si pe supravietuitori i-a transferat, o parte la Jilava, altii la Botosani, Gherla si câțiva direct la Spitalul Văcăresti, grav bolnavi, printre ei si Bărbus. Mi-am dat seama că numai în cele 4-5 ore în dubă au putut să se cunoască, în timp ce altii ce trăiseră viața politică din 1944 împreună aveau ce să discute la această revedere. Mi-am dat seama că rămăsese un impostor.

Până la venirea noastră fusese luat de 2-3 ori, chemat la ofiterul politic de unde se întorcea vesel si cu țigări. A continuat de câteva ori să fie chemat până spre jumătatea lui Mai când a fost luat cu bagaje si dus în necunoscut.

Petrescu Dumitru-Marinaru originar din com. Pucheni-Prahova era o altă "personalitate" ce făcuse vâlvă în județ si prin temnițe. Urmarit ca fruntaș PNT, a stat ascuns peste 4 ani si în Noiembrie 1956 a fost arestat si a declarat că a fost ascuns si a primit ajutoare de la zeci de persoane pe care securitatea din Ploiesti le-a chinuit si condamnat. Numeroasa cohortă schilodită prin temnițe i-au făcut numele celebru ca si pe cel al lui Lazăr Ștefănescu. Acum la circa 80 de ani, vorbea de parcă voia să recupereze timpul cât stătuse singur în celula de la Râmnicul Sărat. Si într'o zi din Mai a plecat si el pe urmele lui Ștefănescu.

Această celulă 27 a avut parte si de un popă, si încă ce mai popă, Ilie Piso, recidivist si el, dar care în loc să spovedească enoriașii, se spovedea el la securitate transformându-se în actor de înscenări, cum a fost cea din 20 iulie 1954 pe care am amintit-o. Acum era liniștit, în timp ce veneau vesti tot mai proaste de la infirmerie despre prof. Herlea.

Am discutat cu dr. Axinte Gogonea care-l ajutase la "Slujba de Sf. Ilie" pe popă si l-am convins să meargă si să declare acum că a mințit la dispoziția securității ca să aresteze pe Herlea.

Si Gogonea s'a cerut la raport, a mers și a venit ușurat că a dat declarație spunând că n'a fost nimic adevărat, că profesorul Herlea este nevinovat și el a dat declarația mincinoasă la sfatul și insistența colonelului Crăciun de la Brașov.

Am încercat, după acest exemplu, mai mulți să-l convingem și pe Ilie Piso să urmeze exemplul lui Gogonea. N-a fost posibil. Mai mult ne-a spus: Eu nu pot să spun că am mințit. Am copii cărora le nenorocesc viitorul și o să sufere din cauza mea.

Riposta i s'a dat prompt:

-Bine, dar Herlea nu are copii? Cum a fost posibil ca preot să faci o astfel de faptă rușinoasă pe care la spovedania pe care le-o făceai altora, le dădeai cazne pentru ispășirea păcatului?!

De atunci a fost izolt. Nimeni nu mai vorbea cu el.

Intr'o zi au plecat din celulă doctorul A. Gogonea, profesorul Victor Jinga, urmați de Ilie Piso.

Tot în celulă se afla și un om cu adevărat al satului, Era învățătorul Marin Ghinea din comuna Rast jud. Dolj. Fiu de țaran, învățase la oras și se întorsese tot în satul lui, păstrându-și vorba și înțelepciunea populară. Vedea în el pe dascălul satelor, liniștit și hotărât. Era condamnat în 1959 ca unul ce era socotit adversar al colectivizării, deși nu spusese nici un cuvânt. I se dăduse 4 ani și aștepta eliberarea. Mi-a promis fără s'o cer, că va merge la Băilești și va anunța o rudă a mea. Și s'a ținut de cuvânt.

Tot plin de demnitate a trecut prin celulă și țaranul Iosif Scorțea, tot recidivist, veteran al "canalului mortii".

Pe data de 5 Iunie fiindu-mi ameteală m-am întins pe pat. Domnul major mi-a făcut raport pentru 2 zile de izolare.

Timpul ni-l petreceam citind ziarele și anumite cărți. Revenisem la curent cu situația internațională, așa cum era ea redată în presa comunistă. Ei ne dădeau ziarele ca să vedem "realizările" din țară pentru a ne "acomoda" cu ele înainte de eliberare.

Astfel unii am aflat de intrarea în funcție a "telefonului roșu" dintre Casa Albă și Kremlin. După câteva zile de la această noutate a apărut o alta și mai senzatională pentru noi: În vizita președintelui SUA în Germania, ajuns la Berlinul de Vest, a declarat în entuziasmul mulțimii: "Eu sunt berlinez" ceea ce era un fapt înbucurător și pentru noi care eram în interiorul zidurilor Jilavei.

Un alt fapt semnificativ ce prezicea o anumită stare de lucruri premergătoare unei destinderi a fost anunțarea pe 5 August 1963, în ajunul comemorării atacului de la Hiroșima, că la Moscova s'a semnat un tratat între SUA, Anglia și URSS "pentru interzicerea parțială a experiențelor nucleare".

Pe 7 August după citirea ziarului care avea titluri mari și fotografii despre dezastrul de la Hiroșima, și după ce am mâncat cele 250 grame de pâine ca să ne luăm grija zilei, a deschis domnul major ușa și după o fuitică ce o avea în mână a citit:

Bourceanu și Ionitoiu, repede cu tot bagajul, cuvinte rostite cu o voce ce ar fi prevestit sfârșitul lumii.

Bucuria celor 15 rămași era mare și care mai de care își exprimau bucuria... "vi s'a casat sentința... plecați acasă... să nu uitați... câteva străngeri de mână și majorul a trăs cu putere ușa zăvărând-o bine și cu lacăt;